

Тюбешуле

Казбек Коков айырыучулагъа, айырыу комиссиялагъа да жюрек ыразылыгъын билдиргенди

КЪМР-ни Башчысы **Казбек Коков** регионну Айырыу комиссиясы къаууму бла тюбешгенди эмда Россия Федерацияны Президентин айырыуа республикада къалай ётгенлерини осюнден ушак бардырганды. Тюбешуле Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясы таматасы **Вячеслав Гучев** эмда жер-жерли айырыу ушакталаны келечилери къатышханды, деп билдиргенди КЪМР-ни Башчысы бла Правительство-суну пресс-службасындан.

«Россия Федерацияны Президентин айырыула Аа журтубузу къадырны, къыралыбызны битеу халкъларыны къадырларыну уллу мағананы тутхандыла. Энди алапы эселерни толусунлай чыгъарылгандыла эмда къабыл кёрюлдиле. Айырыулада, барыбыз да сакълагъаныбызга, къыралыбызны Башчысы Владимир Владимирович Путин хорлагъанды. Аны жалты болу къл кёрюргендени сана бу жолча къл шёндого тарыхыбызда бир заманда да болмагъанды, – дегенди КЪМР-ни Башчысы.

Ол Къабарты-Малкъарны айырыучуларыны инсанлыкъ жууаплыкъларын кёрюргенден кюн жюрек ыразылыгъын билдиргенди. «Айырыулагъа хазырлану, къл кёлорюу да республикада бийик-да-ражада ётгенлерини энчи белгилерге осюме, Айырыучула сайлауларын келери сойгенча этер кюн, битеу онгла къуралгъан эдиле. Ол а асламысында битеу айырыу комиссияны къуралуулу ишлегенлерини хайрындан болгъанды. Ала, хар замандача, ишлерин къыралыбызны законларын таймай, тынгылы эмда уста бардыргъандыла», – деп, Казбек Коков республикалы, шахар, район участка Айырыу комиссияны келечилерини барысына да ыспас этгенди.

«Айырыула Къабарты-Малкъар Республиканы жууаплы борчун бийик даражада, ачыкълыкны, тюзлюкню демократия жорукъларыны мурдорунда тамамларгъа къолундан келген айырыу системасы болгъанын энга да бир кере кёрюргенден, – деп, регионну оноеучу быыл сентябрда Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини жаңгы чакъырыуа айырыула бардырыллыкъларын да эсте салганды.

Эсепле эмда муратла

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Казбек Коков Россияны Юстиция министрствосуну Къабарты-Малкъарда Управлениыны таматасы **Кужоюланы Жантемир** бла иши тюбешу бардырганды. Аны чеклеринде республиканы оноеучу регион управлениыны быттыргъы иштерини эмда келлик кесюуге планларын осюнден билдирге тынгылагъанды.

2023 жылда управление 717 нормативе праволу акта эсгертиле хазырлагъанды, документлеге 736 экспертиза бардырганды. Ол ишге келе болды республикада нормотворческий ишчи кесюеволугу.

Республиканы оноеучу алапы иштерини социал мағаналы ызырындан бирине энчикер эс бургъанды – инсанлагъа хакъсыз юридический болушлыкъ берюуге. Ол мурат бла Къырал

Ал жанында — жамауат-политика тынчлыкъны сакълау

КЪМР-де ич ишле министри кълүлгүн толтургъан **Вячеслав Крючков** Парламентни планер жыйынында депутатланы быттыр республикада низамлыкъ бла законлыкъ къалай жалчытылынганлары бла шагъер этгенди. Право низамны сакълаучулары иштерини законла чыгъаруучу органда тинтиу төрели болгъанын айтырды. Жыйынууны спикер **Татьяна Егорова** бардырганды.

Политияны генерал-майору Вячеслав Крючков быттыр ведомство къырал эм муниципал аласть органла, право низамны сакълау бла байламлы башха ведомстволар бла бирге инсанланы аркинликлерини бла законлу сейирлерин сакълау аманлыгъланы тинтиу эм алапы болдурганлары жууалха тартуу, къоркъусулукъуу бла низамлыкъны жалчытуу жаны бла тийишли мадарла толтургъанларын белгилегенди.

Криминогне болуму осюнден айтканда, быттыр эсепте алынган аманыгъланы саны алты проценте азайганды. Эни эс аманлыкъланы профилактикасына бургулганды. «Артында улуу, халкъны жарышкан, къуур ишени саны 42 проценте азайганды. Уручулыкъ 16,7 проценте тошоорюгенди. Тонау бла байламлы аманлыкъла уа бир тонча аздыла – тогузу», – дегенди докладчы.

Сёз кюн, Палестинаны бла Израилни араларында болгъан къажау-улукъ бла байламлы республикада къауа болдургууа жорюшендени ишери тохтатылганды. Инсанланы митингеле чыгъаргъа чакъырган интернет сайтла ачыкъланып, алапы бардыргъанга законланы бузаргъа жарамгалы эсгертилгенди.

Белгилеу

Сахнада мудахлыкъны жарыклыкъ алышындары
Жыл сойын марта Малкъар халкъны кёлорюлюк эмда Жангыруу оноеучу атыл, республиканы школларында, осюу койлеринде, маданат араларында жыйылула бардыла. Бу кондеде аллай байрам Нальчикни жыйрма оноечюне номерли школунда этгенди.

3 бет

Сорду

Сен а къайсы усталыкъланы сайлайса?

Мектепни бошай тургъан 11-чи классны окуучулары келерине къалай усталыкъланы сайлагъанларыны, аны халкъына не мағанасы боллугуу осюнден сорулугъа Элбрус районну бир къауум жаш адамы былай жууапла бергенди:

Ахыры 2-чи бетдеди.

4 бет

Жарсыу

КЪМР-ни Башчысы Красногорскда ажымлы ёлгенлеге деп ишленген мемориалгъа гюлле салганды

КЪМР-ни Башчысы **Казбек Коков** Красногорскда террористлени хатарлангъан ажымлы ёлгенлени эсгерирге деп болжаллы халда этилен мемориалгъа гюлле салганды. Аны осюнден республиканы оноеучусуну пресс-службасы билдиреди.

Террористле аманлыкълы ишлерин 22 марта ингрилде да сакълау болдургъандыла. Бир къауум киши, бушулуу митингте шахарчыла, республикада тургъан къонакъла, власть органланы, жаш тёлё эм жамауат биригуулени келечилери да колдидиле. Адамла мемориалгъа полне келтирип салдыла. «Тюенне мамыр адамлагъа, сабилеге, тишируулагъа къажуу мағананча террор иш этилгенди. Аллай киши сансыз этип къоргъа жарамдыла.

Халда мағанасыз ёпторюуду», – деп белгилегенди «Хорламы волонтерлары битеуроссей биригуиоу регион таматасы Георгий Аристов.

«Крокус Сити Холл» деген комплекске автотамла бла адамланы осюлерине от анкъандыла. Ахыр билдирюлеге кере 115 адам ёлгенди, 117 инсан жаралы болганды. Нальчикде

«Крокус Сити Холл» концерт залда этилен террорчулыкъ – от адамланы аслам

«Тюенне адам айтып айтмагъа аллай бушуу иш болгъанды, ол бизни барыбыз да титиретгенди. Республиканы жаш тёлёсо терроризмге къажуу», – дегенди КЪМР-ни Жаш тёлёсо правительство-суну председатели Байтуугъанланы Исмаил.

«Саулай къырал бла бирге бушуу этебиз»

Къабарты-Малкъарны Парламентини депутатлары республиканы законла чыгъаруучу органыны башчысы **Татьяна Егорова** бла бирге Москваны тиреосинде «Крокус Сити Холл»да ажымлы ёлгенлени эсгерюу келечилери къатышхандыла. Аны осюнден КЪМР-ни Парламентини пресс-службасы билдиргенди.

Парламентариийле, бушуу этгенлерин билдирип, бир минуту шох сюелгенди эмда алайда къуралгъан эсгериме затха гюлле салгандыла.

«Къабарты-Малкъарны Парламентини депутатлары республиканы законла чыгъаруучу органыны башчысы **Татьяна Егорова** бла бирге Москваны тиреосинде «Крокус Сити Холл»да ажымлы ёлгенлени эсгерюу келечилери къатышхандыла. Аны осюнден КЪМР-ни Парламентини пресс-службасы билдиргенди.

«Огузур, къаны теректи хатасындан мамыр адамланы, ол санда сабилени бла тишируулары, жашаулары осюленди. Бу ачыулу иш хар россиянини жорегин титиретгенди. Баллай болумда биз, къыралыбызны башчыларыны къоркъусулукъуу жалчы

тыгула бурлгъан мадарлары жанлы болуу, Россияни келюу заманы мамыр эмда монгу болуу кюнчюн барыбыз да бютюр биригирге керекчи.

«Саулай къырал бла бирге бушуу этебиз», – дегенди Татьяна Егорова.

Къайгы сёз бергенди

КЪМР-ни Башчысы **Казбек Коков** Москва областыда ажымлы ёлгенлени юйорлерине къайгы сёз бергенди, анда улуу бушуу болгъанды – «Крокус Сити Холл» концерт залгъа чабуулулыкъ этилгенни хатасындан онла бла адамла къырылгандыла эм жооден аслам жаралы болганды.

«Къабарты-Малкъарда жашагъанла бушуулу ишге болмагъанча маргъандала

эмда алапы битеу сагъышлары ол аманыгъланы «мурдаланы хатарларын ачыгъанла бла биргеле, биз ол жуукъ адамларын тас этгенлени бушууларына эм къайгыларына жарсыбыз. Къабарты-Малкъарда жашагъанлары эмда кесими атылдан ёлгенлени юйорлерине къайгы сёз береме. Жаралы болгъанлагъа саулуукъ тежмей», – деп айтгъанды республиканы оноеучусуну къайгы сёзюнде.

Оноу

Адамла аслам жыйылгъан къууанчла болжаллы халда бардырыллыкъ туюнлорюле

КЪМР-ни Башчысы **Казбек Коков** республикада адамла аслам жыйылгъан ишге болжаллы халда бардырыллыкъ туюнлорюле, деп оноеу этгенди. Аны осюнден республиканы оноеучусуну пресс-службасы билдиреди.

«Къабарты-Малкъарда жашагъанлары мамыр эмда монгу болуу кюнчюн барыбыз да бютюр биригирге керекчи.

«Къабарты-Малкъарда жашагъанлары мамыр эмда монгу болуу кюнчюн барыбыз да бютюр биригирге керекчи.

Акция

«Адамлыкъ къыйматлагъа кертичилей къаллыкълыбыз»

Къабарты-Малкъар «Крокус Сити Холлну» къатында терк халда къуралгъан мемориалны алында башлангъан «Журавли» деген битеуроссей акциягъа къаууанчла Огузур эстерим атын жорютеди.

«Акция баргъан къадыр «Журавли» жыр эшитилген тургъанды, аны эселерини Расул Гамзатов, максималы Ян Френкель жазгандыла. Бу атланы кёлмиллетли Россияни тёлёпери иги биледиле, алапы чыгъармачылыкълары бизни жангъдан биригиреди, бийик низамлыкъланы адам-

лыкъ къыйматларына кертичилей къаллыкълары итиндире. «Журавли» жыр – Улуу Ата журт урушун жылларында жан берген адамланы ёлюм-сююклерини осюнден тизилгенди. Ала бу кондеде, Москва областыда болгъанын хар бирбиз, кесими энчи къыйынлыгыча кёрген кезюнде, жорегибизден ётпю ачыгъандыла.

Кылар

Малкыяр халкыны тууган жеринде зор бл көчүргөндө быйыл 80 жыл болгонд. Ташыла Тагада жашан огурулу ны Сарокуланы Амнини кызы Таукенаны Фазика да көчгөнчолукно сынаган төлдөндө.

Кеси кыйылары бла жашаган Сараккуланы Амнини бла Тауболаттаны Салихтаны бири биринден гичте төрт кызлары болгонды: Байханат, Фазий, Жансурат, Маржанат. Сегизини марта 1944 жылда, башка таулу койорленича, Амнини ойондо да тынчлыгын көчгөнчолукно хавыри бузганды.

Фазиканы ол заманда беш жылы толганлыкка, аны миллетине кыйынлык келгени ангайды эди. Эрттенликте сагат беш эшклерин аскерчиле кыагып, хыны сөлөшпө, не болганын да топу аңгылатмаганай, кийимдени жыртып буйрук береди. Анасы кыл уст болганы, окуй да билгени себепи эм керекли затланы сананда тигичуу машинасы бла Кууранды да алады. Юйюндөн чыккандай, аскерчи Салихатка көп зат алганды деп, кылуандан Кууранды алып, бир жанан сазды. Басы бла анасы баш кеңиндирге болушур деп ышанган тигичуу машинасы да артык көрүп сыйбарды.

Жок ташыган машиналагы миналмай турган кырагыла, сабилейле да болуша турганын – Амнини аскерчиле бир жанан тортедиле. Аны, Таукенаны Ортабай бла Токумкуланы Иддисини да койорлеи бла барырга кыймаганай, жалган сөз бла башка жерге алып кетеди. Ортабайны этген артыкчаларына жюргөи тизмегендей: «Кыйры эптегиз да, Аллах болмаган жерге уа эптамасын», – деген сөзлери көплене эленинде кыагынды.

Эм кыйын кезинде Салихатны баш исинден айырып тум тизмеге кылууда төрт ууак сабиле бла ашырып эдиле. Фазий товар вагонда да кыялы кыйналганын ала эсегерди. Ол да халкыбызны бир ачы сынауу болгонды. Кыаруусуна, азаплыкны жюргөкери көрөлмөгөнү да азы болмагандыла, арууланса да алай, аны ючюн өлгөнле көп, асырагыра оңлары жок...

Хар шешлон тохтагандан тышына чыгып суу алырга бир минут заман бериле эди. Алай кезинде повзд Фазий абдан эгичи Байханат бла суу алганыча тебирел кылады. «Ким эсе да бизни тебирей турган вагонга көтүрүп сызганы биогон да эсимдеди, сау болсун», – дейди Фазика.

Ары жеткенде, өгюз арбалгага миндирип Салихат – гичте сабиле бла Талды-Курган областууда Бөлөшчи эликче, баш иесини жууклары, Фазий

Миллет энчиликлерин үнүтмөгөн таулу тиширчула

ни аммасы Кажуу бла аталарыны эгичи Багышты уа башка эпте тишедиле. Төрт юйюрге топуракдан этгилер бир отуу бериле эди. Жашуу бек кыйын эди, Кыазхастаны хауасы келишпей, азыклары болмаганай, ары жеткенде көлө өлгөн эдиле. Фазийни бир жылчыгы толган эгичтиги Маржанат да дунисын алышды.

Таулу анала көлө көтөрөлмөзүлүк кыйынлыккыны, эр кишилери урушда болуп, кеслери өз балаларын асыраганын азаны да көргөнгөндө. Кым тоздеде миллет энчиликке да тас этмегендей жашаткан да таулу анала болгондыла. Салихат да алай инсанладан бири эди. Биринчи заманда тигичуу уста болганын сабиле, кыалган сабилери андан кыргызмаш ючюн, кесини палтосундан (кийимлеринден) чабырып тигип, сагып турганды.

– Хар юкюндөн да сабилей, уллула да повзд келип бусагат артка, Малкыарга, эптеди деп саклаганыдыла. «Курдуу анга ышанган тургандын ойнуу жокду, баш көчиндирге амал этерге керек. Биз», – деп, бир кыартны кыял бла барысы да башка этерге чыгадыла. Ишчи халкы, кече, көн деп кырамагандай, ишлей эдиле. – дейди сыйлы тамата.

Салихатка да танг атханын иште көтөргө тоше эди, анысыдан тансыгын алламгагандай, ашдан толмагандай жылп турган эгичи Жансуратчыгыга абданарыкты эгиччилери кыар эдиле.

Талаз замандан а сыйкандан Таукенаны Ортабай айтады. Хар повзде «жашарым келерде» бир кзарап

турган Фазийни кыарт ыннасы Кажууга бушуу хатар келтирди. Жашы Амин тутмакча кыйын ауруп өлгөнни айтады. Ол халардан жюргөи койгөн Кажуу фронтода болган Хадис, Ахсыл, Горттап жашарын бири сау кыарты деп буютканда бек саклан турганды. Жарысууга, ала да уруш алактадыла жанларын бергенде, ала бла да төбөргө буюрмолганды.

Аталары дуниядан кетенин билген кызычыкка буютканда тири болдыла, аналарына себелтик этип башлайдыла. Сегиз-тогузжыллык Фазий бла Байханат жаулыкка эшедиле. Кыарганда ишлерин кыймагандай, патеген чыракыны жандырып юрөшө эдиле. «Сау кечени аны жандырып эшип турганыбызга, аны жалыны өтөйүзгө олтуруп, эрттенликте бурунларыбыз кыра болуп чыгыучу эдик», – дейди Фазика.

Бир көрө уа анасы иште барырдан алгыа будай берип, аны тирменде уру эттирдири эдиле. Фазика нөбөри Истиклалды Хурбат бла эпден узак болган тирменге бардыла. Алай аланы сабилей болганылыкка алгыа жибергендей заманлары созулды, уналары хазыр болурга уа кыарган болуп квалды. «Тили да билмегендей, эпден да узак кесиб да эм. Ол кече ай бир сейир аруу, уллу эди, эсимдеди, экиз да аны гыржын болуп кылуубузга тоше эди деп, умултанганыбыз.

Сора кыарган болганына азыбарап, аркада бир уллу ташка олтуруп кыялыбыз стамбулу көчгөнчолукно айтты этерге билмегендей: «Кел жийлик»,

– дейди. Экиз да ол ташы юсюнде олтуруп бираз жийликте. Бирээдан, кесибини кылогга алып, эп таба барарбыз. Алгыаркада алайлада бериле бузуучу жыртылганды да эсигеги тошоп, буютканда кыорктыган эдик. Буюткан да башкада жашаганда суу жеткендеби. Аналарыбыз ол кезинде кыялы кыорктыганларны а айтырча да тойюлдо», – дейди Фазика.

Талай замандан анда жашаганла таулуаны иши, иги адамла болганын ангалагандан сора, жашулары да бираз тынчырак болды. Кыазхалы устак кеси юйерине келип, аналары Салихатка «сабиленин шолжагы жибер, билим алса да болурла» дегенин эсгерди ушак нөбөри. Аны бла шолжа төрт класс билим да аладыла, ана тиллери бла тенг кыазх тили да биледиле. Аз-аз таулагыа юйле ишлерге да амал бередила, кыуру таулула жашаган орам да болды. Кеслерине малла тутарга да эркин этедиле, алай бузуураны, этген жуаларын да кылогга бере эдиле.

Бир аздан а башка эпте да барырга онг чыгады. Аны хайыра бла кызычыкка алгыа аммалары Кажууга төбөргө да олталы болды. Аталарына жангыз эгичи Багышты сабилейле барырга жол эркин болганында төрк төрк келе эди, жюрк жылуун аймаганды, өз балаларына кырауанды. «Не кыйын кезиндебозе да Багышты кыагыбздан кетмегенди. Башка эпте болганына бизге жарысгандай, сауыла жибергендей да туручу эди. Тууган жерибизге кыайтхандан сора да, ол бизге кесини сабилериниче сакк эди», – деп, Фазика атасыны эгичине хурмет эдиле.

1957 жылда артка кыайтырга эркинлик берилгенде, Салихат да кыураны, көчөргө жийлып башайды. Кыалтанда талпы жашап турган кыазхалы уа аны эшиткенде жылп, жибергери унамай эдиле. Ол заманда абдан тиширчуладан бири алгага: «Билемисиз, бизни Кавказга барып, ол таза судан ичерибиз кыялы келеди», – деген эди.

Салихат кыялыра бла артка, элперле, Ташы-Талагы кыайтды. Ол кезинде Фазикага онсегиз жылы толуп, «Төбө» колхозда ийнек сучуу болуп ишлей башайды. Бир аздан Байханат, Фазий, Жансурат да элперинде эрге бардыла, не заманда да кыарт аналары Салихатны кыатында болгандыла, көлөн жарык этип тургандыла. Эпте аланы сагызынса да, юч эгеч деп айтуучу эдиле.

Буюнлоюкка да Фазика Ташы-Талада жашайды. Онбеш туудукуу бла жийирма бла бир туудукуда турганын аммаларыды. Биз да анга узак эмюр төбөйбиз.

ТЕМУКУЛЛАНЫ АМИНА.

Акк халаттыгы

Жаш төлөбоз сауукка саклануу башка-башка бөлөмлеринде жетишилме болуп келгени бизни барыбызды да меличианы республикада айырына ышандыды. Жашарыбыз бла кызыларыбыз билимдери, иш келюпторкери бла да жамуатдан ырызлык таба, бет жарыкты болдыла.

Ышангылы амалланы хайырлана, саусузлагы себеплик береди

Аладан бириди Расулланы Лейла. Ол буюнлоюкка Нарккыялы бөлнчисасыны гинекология бөлнчисинде тиширчуланы саулукларына багыды. Уруну жолу алгыла алай узак туюл эсе да, аны билимин, аңгылуун да келге биледиле, аны излеп, ол ишлеген жерге да бардыла.

Лейланы врач болурга гитчеленгенден да мурагы бар эди. Алагы бөлнчисинде иштеп келгени Бёзюланы Пиданы бла Азаматланы Элеонораны көрө, ол кесине башка жолу сайлар акыл да этмегенди. Анасыны юсюнден эчки айтаск, ол Кыашхатауу район бөлнчисасыны сабилей туучу бөлнчисинде иштеп келгени эткен кыркк жылдан озгорди. Ол келге киндик ананычлык этип, юйорлеин кууанчаларын керелгеней келеди.

Алай ананы кылунда өсгөн хызычык да, аны себепли башка жолу сакламай, Кыашхатауда орта шкулуу майдадыла бошоп, Кымкыуу медицина факультетин «Багыш» иблөмюне арассарсы киргенди. Студент жылларында да ол иги окууганын бла айырмалы болгонды. Илму конференциялагы, жийылгууларга кыатыла, алада оскюлери темалары нече, ананычлык эмда гинекология жаны бла билимин андан ары өсдюрөргө сойогенин да ангайды.

Университетте окуй турган кезинде уа аны буютканда көлпөчү бөлнчисинде физкультура асындан окуткан устазы Лаура Шаукуллага болгонды. Ол таулу кызыны аңгылуун, талпынуулугун да көрүп, аны аслам затха туюндогун да этгенди. Аны ординатурада окуугагы а индиргенди ала Расулланы кызылары

Ауниверситетти жетишилме бошоп, Краснодарт краини перинатал арасыны мурдоорунда киндик ананычлыкдан ординатурада билимин, сынамдын да бир жылны өсдюргөндө. Ызы бла уа окуучу тиндик аныгыла жаны бла аруулагы багырарга краини Станислав Очаковский атлы клиникалы бөлнчисасында туюнлоюкка бардырганды. Анда белгиле, сынамлы да врачладан жангы амаллагы юйрөнгөндө. Бу багыш мажореме уа практикка кага, жаланда краини врачлары угай, сауудай да кыралны докторлары туюндооредиле.

Алай бла ординатурада болган кезинде аны иште кыялы көл салганын эсеп, Краснодартны биринчи номерли клиникалы бөлнчисасында гинекология бөлнчисинде помомно таматасы Наталья Князева аны анда ананычлык эмда гинекология жаны бла врач болуп ишлерге чакырды.

Ары дери уа Лейла Очаковский атлы клиникалы бөлнчисинде акушер-гинекологу Ольга Ахтем болгонды. Хирургия жаны бла уа юйрөнгөри Расулланы кызылары Кыазанда «Амтек Казань» атлы лапароскопия арада туюндогениди. Бу арага да жаш адамланы юйрөтгери сауудай да Россиянын келеди киргиле.

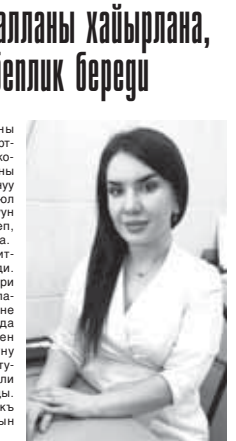
Ары Ортабашында киндик аныгылаткан эмда бла жолга токташуучу себеплик этгенден бири болгонды.

Краснодартны биринчи клиникалы бөлнчисасында ишлей, анда сабий саклаганы тиширчула практикада болуп багырарга, белгиленибизча, операцияланы бардырарга да буюн туюндогениди. Анда бир неча заманы сынам жийишдыргандан сора уа, республиканы кыайтырга, билимин мында хайырлангырса келеди.

Алай бла Нарккыяла гинекология бөлнчисе иште да киреди. Болсода ол аңгылуун, сынамдын да байкыландырып, өсдюрор муратда онкология жаны бла да туюндогери излейди. Ол умуту бла Москвада бы эздан юйрөгөн арада медицина илмууну доктору, профессор Любовь Короленкованы башчыгында

усталгынын өсдюрүп келгенди. Андан бери уа, онколог-гинеколог даражадагы врач болуп келге болушугуун тийдире, сауукларынын игилендиреди, ол угай да, жашууларын саклау кыайр ючюн билген амалларын аймады.

Лейланы иши бла байлалмы жарышткан жаланда бир затды – адамланы врачча заманында бармагылары, кеслерины саууклары ючюн сагыдаймганыларны. «Аруу энди кыозгал

гын ал чагында баямланса, онкологияны болды жордарты жаланда заманы тас этмеэге керекди ансы», дейди врач.

Болсода аны кууандыргыан шартла да бардыла. Аны иш сынамында сабий саклагыан тиширчуланы онкологияларын барлыкчалары ол кезилеринде ачыктырып, анга эм алгыа аналаны эмда кыаганакыяны саклап кыалгандан сора да, саулукту сабийчилик тууар ючюн көч юрөшгери, ышангылы себеплери берлик мадарланы табарга эмда хайырлангырча жана болушугуна.

Бу жумуш аны кылуандан да келгенди. Буюнлоюкка эки тиширчуу, аланы кызычыккылары да сау саламаттыла. Ала кеслери, жуукук-ахулары да врачны билими, окуулуулугу, аны болушугуна кыатыла белгиле сеэими ючюн анга барысы да ырыздыла.

«Усталгынын кыйын эсе да, иште сойоп барам. Саусузларыны анализлери эселерин, ала нени ачыктылаганыларын керекте берем. Аны башка жолу багырарга сора иги тиренселле, алай кууанам, ол сезимини бир сөз бла айтып аныгылаткан окуя кыйынды», дейди ушак нөбөри.

Ол, белгиленибизча, илму конференциялагы, врачланы кыатыла болуп багырарга, белгиленибизча, туюндоор мураты барды. Медицина конден-кюнге айнып, жангы амалланы, дарманланы билирге керек болды. Алгыаркада Санкт-Петербургда «Сабий саклаганы тиширчулада онкология» темда жийишме берилген жылында болгонды. Алай туюндоор уа анга ишиде жангы ызланы, мадарланы кыялы хайырлангырса болуугуна туюндоор себеплик этедиле.

Врач кызыны бек заманы аз практикада болуп багырарга, белгиленибизча, анга ишиде туюндоор мураты барды. Ишиде уллу көлө болмай, тиширчуланы саулукларыны кючлендиргени бла жамуаттан ырызлыкты табып, аны бла бирге жетишилме да болды.

Ол саууккы саклагыга кышкан онкология илму эмда хайырлык саулук министрствосуну сыйлы грамоталарына дайым да тийиш ли болгандай келеди.

Лейла кесини урунуу жолун, белгиленибизча, саусуз тиширчуланы арууларын севетиуу, аланы багырарга ышангылы мадарланы илму эмда хайырлык саулук министрствосуну сыйлы грамоталарына дайым да тийиш ли болгандай келеди.

МОКПАЛНЫ ЗУХУРА.

САХИДА МУДАХЛЫКНЫ ЖАРЫКТЫК АЛЫШЫДЫРА

Жыл сайын мартта Малкыяр халкыны көчюролуу эмда Жангыруу кюноне аталы, республиканын школларинда, окуу юйлеринде, маданият араларинда - хар кыйын да тошшоруу, мухад до, жарык жийишуге барардыла. Бу кюмкөле өлөй байрам төрөли халда Нальчикки жыйырма ючюнчю номерли школунда этгенди. Аны сагынынгыан школуну ана тилден бла адабияттан устазлары Балаланы Эльмира эмда Жылкыбайланы Асият кыурагандыла.

Ары сабилей бла туюберге, аланы этген ишлерине, сахнада көргөзгөн программаларына кыарарга, ол улпу сынууну юсюндөн кеслерины оюмларын айтырга КМР-ни Жарыккандыруу эм илму министрствону Усталзаны профессиону усталзкыларын өсдюрюу арасыны лабораториясыны таматасы Кыонакыяны Люба, «Заман» газетини культура бөлнчисоно редактору Муускуланы Сакинат, «Минги-Тау» журналы жууалы секретары Шаууланы Разият, «Заман» газетини суратчысы Мамайланы Алий баргандыла.

Алгагы школун директору Залина Сабанчиева бла аны окуучу-юйретчи жаны бла орунбасары Медея Кубалова жарык төбөгөдиле. Жийилууну Залина Михайловна ачканды. Ол малкыяр халкыга башка көчгюнчю халкыла да да сынарга тошгенин азыларын сагынын, арта туюлок хорлаганын белгилеп, ары келгенге, сауудай да таулу халкыга айнуу жолунда жетишилме тежегенди.

Байрамыны ишин 11-чи классны окуучусу Балдинин Абдукерим бла 7-чи классны окуучусу Елмезланы Салимат бардыргандыла. Алгыа ала окуучуларыны школга келген кыонакыла бла танышдыргандыла. Ызы бла сахнаны сабилейге эркин этгендиле. Ала бу мағаналы кюнге хазырланып, намуу окуучуларды, сахнада көчгюнчолукно ачканды. Артка кыайтууну татылыгынын белгилеген ишлерин көргөзгөндиле, жырлап да кыуандыргандыла.

Эм алгыа ала кыарачылы поэт Эбзеланы Шахарбийини «Тууган элим» деген жырнын айтындады. Ол жаны айтырды, акыркы жазотганын көрө, анда болганыны кёбюсүмүлгандыла. Ызы бла малкыяр поэтлени – Эмукулланы Танзиланы, Байзулаланы Алийни, Моттайланы Светлананы, Муускуланы Сакинатны, Табаксойланы Муктарны назмулары Сюзайланы Самира, Гулаланы Динара бла Зулейха, Кыожакыяны Алий, Боттагары Амир, Аппайланы Амина, Алакева Инсана, Догучуланы Мухаммат, Ногайылланы Алина, Болаланы Камила, Малкондуланы Амир, Шаюкова Елена, Тавкешева Сабрина, Кашаев Тамерлан шатык окуугандыла.

Сахнада ол ачы көчгюнчолукно эрттен сахна оюмлары бла да суратлаганды.

Дагыда Семпеланы Смаильны карачай-таулук халкыны гимини болуп кыалган «Минги маал» тынгалгандыла келгенде.

Программаны биринчи кесеге көчгюнчолукке аталган эди. Экинчиси уа – Ата журтка кыайтырга.

Сахнаны алымда уа аламат көрүп кыуралып эди. Анда таулулары эрттеги ою кийимлери, тиширчу жаулыкка, башка эрттегили затла, сабилей бу кюнге атап, кеслери этген суратла, башка оюн юйюккө, голло, юкюлюк жасаула да бар эдиле. Анда герхана халылы, кюмшю тоймели квалтал жыйрак стамбулу көчгөнчолукно сакланганын айткандыла устазла.

Муускуланы Сакинат сабилейге көчгюнчолукке малкыяр халкыны адамлары, ичлеринде кюе тургандай, кыаралга дерт тутмай, кыялы урунганларын, кеслери ол жерги адамлагы тирилкери, туумууда жигитликтери бла сойдогенин айтты таулу халкыдан «Социалист Урунууну Жигити» деген атха тийиш болганыны санаганды, башка юкюле келтиргениди. Ол малкыяр жазуучула миллеттерин артка кыайтырын кыялы саклаганыларын, ол муратлары топур ючюн кыялы юрөшгөнлери да эсгергенди. Куурийланы Кыаюкыяны, аны инжилгенди, киши жеринде кыялы ишлегенин, жазганын да санаганды. Ол школунчаны иги хазырланганын, ана тилде аруу сөлөшгөнлери, аруу кийингенлери ючюн махтала: «Сиз, окуучу сабилей болганылыкка, халкыбызны тамблагы кюносуз. Не заманда да, махтаулу ата-бобаларыбызча, туюлжы жанына болуугуз, иги иште этерге юрөшүгиз. Жетишилеригиз, хорламаларгыла бла халкыбызны, республикабызны, Россияны да атларын игилик бла айтаргыбыз», – дегениди эм биши кыураганылагы жюрк ырызлыктын билдиргенди.

Нальчикки 23-чю номерли школуну окуучулары

бла тобушу мағаналы этгенди. Ары келген аруу сабилей солуу алай тынгалгандыла сахнадан айтылганды. Быйлай тобушуемини кыураганыланы мурагыра алай болуп, ол аруу кызычыкка бла жигит жашыкыла Малкыяр халкыны жангыруу кюноне аталган байрамны тарыхын, ол кыялы бла кыураганын, бизге не бла сыйлы болганын, жыл сайын нек бардырганын да теренрек билгендиле. Сау болсунга, ары ата-аналардан да бир кууану келгендиле.

КЕРТИПАНЫ Сакинат. Суратланы МАМАЙЛАНЫ Алий алганды.

Соруу

Сен а кыйсы усталыккы сайлайса?

Мектепни бошай турган окуучулар кеслерине кылай усталыккы сайлап аларына, аны халкына не маганысы болгуну юсонду сорууга Элбурс району бир кыуам жаш адамы биле жупула бергендиле:

ДЖАПУЛЛАНЫ Элар, Терс-Кыода шолуну окуучусу:

– Юриспруденцияны сайлаганым. Алты аркаалада жашауу му туризм блга байлагда да ооздим. Заман келгенде уа, терен сагышланым, айтканымча, юрист болгунга таукелленгенме. Бу сайлауда юристни хазырлаган факультетни 4-чо курсу бошай турган эгеими усталыккына соймекчили колго болганды.

Врачнаны хар затны да этапган, акыллары, кочкери да жеткен жомаккадагы жигиле блга тегендиреке. Хар адам да тутхан ишин тынгылы эте билсе, анга излем болганлай турды. Мен да аллай врач болгу мураттама. Жылдан жылга жашуу кыйын болга барганы себепте, адамланы саулыклары кыаруусуланды. Кыоумдан келгенча, саусуулага себеплик этерге союме. Милетиме, жамауатка жараган врач болсам, мурагым толлукду.

ЭТЕЗЛАНЫ Джанет, Тырынаузда 5-чи номери гимназияны окуучусу:

– Бизни кыйсыбыз да кыруу кеслерине угбай, жамауатка да болушук берик иш усталыккы сайлап керекчи. Биз юрист болсам, аллай амалым боллук сунам. Адамны эркинликтен сора да, борчлары болганын билдиреги юристени борчуну. «Эркинликсиз борч болмайды, борчсуз эркинлик да болмайды!» – дегенди Карл Маркс. Бу оюмда тюзюккө итингу болгунга кереккисин аныгылма. Адамла не торлю жашау болуулуга тошеле да, аны терсигин аныгал, тюзюккө ийиндире билгирге союме. Алай бла, кырал кылушкуну болгунга мурагым. Не усталыкка да керектин биринчиден, Ата журтуна, экинчиден а, кыралына болушук, себеплик этерге керекчи. Жашауну изилемери да заманга кере торленедиле. Ким биледи, жашауга кез кыраамым алыкка торленирге эсе да, алай милетим мени бла өкмөленирча специалист болгунга уа корешириме.

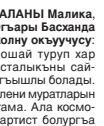
КЪАРТЫКЪЫЛАНЫ Самина, Билымчылы шолуну окуучусу:

– Мен да медицинаны сайлаганым, тууган кыраин болгундым ол жаны бла юлгю болгундым. Адамланы саулуулугуна себеплик этергени юшашууму баш борчуну санаркым. Не заманда да саусуну салгунун игилдиреги, анга жан арууга билгиле, тоз багыту этип, жашауну кыруулуга кыйын эс бурлукма. 5-чи класстан башлап, кесими бу усталыкка хазырланым. Экинчи усталык болса да, жашуу кытарганын жетген огурулук жокду. Адам сойгени белгитишим болуру ючюн, ол аны кыраны сингире керекчи. Враб болуу – ол иш усталыкка да келбю, адамны жюргини халды ол. Келбю бла багыту эте билген врачла хурметидиле. Аллайланы санама болуу, ариу мурагым жетерме деп ишанам.

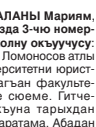
ГЕЖАЛАНЫ Малика, Отары Басманда шолуну окуучусу:

– Окууну бошай туруп хар адам да иш усталыккы сайлауда терен сагышылы болды. Гиче сабийликте мурталарым мен бек жаратам. Ала космо-тавд жырчы, артист болгунга союдиле. Аламат! Абдалан болгонда уа, ич дунинга келишкен иш усталыккы сайлау кылай жупулы болганын аныгылдым. Бу сайлауда саулугу-бузун фохмубузун, билгилеги, кылайыккы да маганысы бек уллу болганын унутурга жарамайды.

БАЙЗУЛЛАНЫ Мариям, Тырынаузда 3-чо номери шолуну окуучусу:

– Москва Ломоносов аты кырал университетни юристени хазырлаган факультетни киреги союме. Гичегилемден окуяна тарыхдан дерсин бек жаратам. Абдан класпада уа – обществонинны да. Аны себепки кесими бу усталыкка жетишимли болаллык сунам. Законланы окул билгире, аланы жашауда хайырлануга уллу эс бурма. Сөз ючюн, бир бериге кыраам, андагы жигитени право жаны бла созегере союме.

ЧЫПЧЫКЪЫЛАНЫ Аземез, Бекиде шолуну окуучусу:

– Шкода окул жылларым бошала туралды, аны себепки кыйсы усталыккы сайларым сагыш этеме. Адам уллу жашаган кыайдыра, хар усталык да керекти, маганынаны. Кесими юсонден айтканда уа, жаным адабиятка, журналистикке тартады.

ЖЕТТЕЛАНЫ Дамира, Тырынаузда Отарланы Керим аты 1-чи номери лицейни окуучусу:

– Медицинага баргунга сабийликте да сойгеним. Бизни жашаубузда эм маганылы усталыкка враччылык сайнаым. Быллай адамланы келлери ачык, жюреклери жумушак, жан арууга билген болуру керекдиле. Жарууга бар да бирча болмазла, алай игилге ушарга итиндикме.

АХМАТЛАНЫ Тамара, В.Г. Кузнецов аты 6-чи номери шолуну окуучусу:

Бусагада, шукуларымча, мен да уллу салгуну алпанда турам. Жашуу жолума враччылык сайлаганым. Мен биреулени окуяна жашауну саккалга себеплик эталсам, ниспалыга саналыкка кесими. Андан сора да, медицинада болган адам тохтаусу окуткунга.

ШКОДА ОКУГЪАН КЕЗЮИМДЕ КЕН ЭРИШЮЛЕ КЪАТЫШ, ачык жерге тийиш болганым.

Талуу жакыны чыгармалары орус тилден тауагыа кенюрун, алчы жерге да алгынма. Кит-тап сойгенини биригуилери жыл сайын жазуулары юбилейлерине алап бардырган эришюле сойюп кытайшам.

Былтыр Чыпчыкылыны Борисни «Возвращайся свободным» деген хайран мэлкър тилге кенюрун, алпынаны санама болганым. Былтыр да Бейпайланы Муталини «Ортар», «Беки», «Поэтиче мен» деген назмуларын орус тилге кенюрун ашырганым да, аланы эселлери апрельде чыгаркыдыла. Бек сактайла. Кесими да Москвада М. Горький аты адабият институтуна кирир мурагым барды.

ТЕМУКЪЫЛАНЫ Асият.

Жоралуу

Башламчылык

Россеини рекордла китабына кирдикюле

Минги тауда сынау халда электромобильге зардада берген юч оштан орнатылганды. Аны башламчысы «Кавказ. РФ» обществону айнытуу институту болганды, ишин уа «Электробустер» компания тамаллаганды. Окурда алпак биле уа 170 станция салырга белгиленеди. Бу ишин бардыргунга кыралны жанымдан да себептик этиледи. Орта эсел бла алгынма, бир жылга Россеиде электрон-ка бла жюргөн машиналары паркы 90 проценте өсгенди, аналитиклени айтханларына кере уа, алада олтурукка кыранча 2,5 кере да болдыла. Анга кере транспортну бу торлюксон сайлауна келден-кел олтууллары сакталганды. Быллай зардада стандарты асылды «Кавказ» магистраль жолдыла, Ставрополь крайда эм республиканы ара шахарларндадыла. Элбурсдагылары уа эм бийик тауда – 2237 метр бийикликде орнатылганлыга саналып, Россеини рекордла китабына кирдикюле.

ХАБИБУЛЛАХЛАНЫ Зулфия.

Тышында дерс

Сууну аярга гичтеликкен тюзюндюре

Суу байлыккы битеудини кюноне атап, Руфидю компанияны Кызарты-Малкърда бөлюмю, Нальчикде Маданиятын айнытуну арасында ачык дерс бардырганды. Анга гиче класпалды окуучулары кытайшанды. Школуфта бизни республикада гидроэлектростанцияны юсеринден кен сейр зат эшиткендиле, керекле ГОС-леде электрон-кычгарыга кылай болушканылар да билгендиле. Компанияны келечилери уа алга дагыда сууга эмда анда жашаган затпага жораланган мастер-класс кыраураганды. Кел салып кытайшандыры ючюн дерсе, кыраула сабийлени хар бирине да, «Сууда кенюмкө кытында тамашалы меким» деген китап бергендиле. Аны Руфидю басмалганды. Ол сатууда жюкду; тиражыны аспамсыз китапканалыга юлешкендиле. Дагында бир кесегин компанияны конурапа бергендиле.

Эгертиу, ООН-ун Генералны Ассамблеясы Суу байлыккы битеудини кюнон 22 марта билгире ошуну этенди. Аны бардыргуну маганысы таза сууну саккалга эмда быллай байлыккыны аярга кереккисин аныгылдуу.

УПАШЛАНЫ Мурат.

Жолоочулук

Гиртичиликтерин, хунерликтерин да кегрозюпгендиле

Бу кюнде орта профессионал билим беруде ишленени кыуаму алгара-ракыла «Россий» халкыла аралы форумга-кегромюге кытайшанды. Кызарты-Малкър гуманитар-техника колледжини келечилери анда Т-технологияны, криминалистиканы жашырынлыкларыны кытайла-андыла, республикада жашаган халкылары тарыхлары эмда маданиятлары бла шагырайлендиргендиле. Ол жаны бла мастер-классланы уа Халпаланы Милана, Баллиланы Ислам, Азамат Дигешев, Ратмир Гетков, Амина Хачетлова, Фарида Шарфарудинова бардыргандыла.

Бизни келечилерибиз Кырлашинок автоматны эмда Макаров керюну терк чачып жыйуу, илшанга атыуу, криминалист полигонда ишлеу жаны бла гиртичиликтерин кегрозгендери бла кылаймы, милет теспелюге

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

Тинтиуле

Окуучула жылы аш бла кылай жалчытылынадыла

Быйлы Кызарты-Малкърда эки жюздөн арлык мектепте гиче класпалды окугун 51 мингден аспам сабий жылы аш бла жалчытылынгандыла. Аш-сууну рейленирге онг барды. Кырай ашханалада кылай азыкка этилгендери, алыны кыраулармы ал калорияла-ны юсеринден билдирюле уа болурга керекдиле.

Сөз ючюн, кюнон ичинде сабийге бир ашгагынын экинчи бермеге тийишлиди. Тууар эм кой канатлы этлеге кыаты санатлы торле этиледи. Дагыда специалистелер сютте битим жаула кышоумаларына эм

тийишли документлери болууларына да кырайдиле. Ашаркыла кббосокте такта кетпеден, жемилешен, этден, чабакдан, сют продукциядан, өтмекден, татыл булкадан кыраула-дыла. Ала кеслерини клас-сы кегрозтен предпринимателерибизден алындыла. Нальчикде «Радуга» гимназияда аш-азыккы тизмесин он кюнге хазырлайдыла. Мында биринчи клас-сыда эки жюздөн артык сабий окуйду. Берилген аш-сууну курамын ашханада окурга болушкуну эм учрежденияны сайлауда да барды. Ала толсуунай санитар мардалагы эм башка излемге келишедиле. Ашханада ишленген хантла саулукка жаралуу аш татымы болура этерге керекчилерин айтдыла. Ишлерине эм уллу багы уа сабийлени жаратып ашга-аналары болганын айтдыла.

КУРДАНЛАНЫ Сулейман хазырлаганды.

Спорт

Жюзюуге эм кюлюле ачыккылангандыла

Сууну битеудини кюноне аталып, «СК Нальчик» бассейнде жюздөн жаш спортчулары араларында эришю бардыр-ылганды. Анга республиканы районларын да шахарларын да жюзе жууук спортчу кытайшанды, ала 90 эм 25 метр кыранча, баттерфляй халда эм аркыларында жюзюп сынашхандыла. Эселюрге кере, КСМР-ни Спорт министрствосуну олимпиада резервалы спорт школуну

келечилери 26 алтын, 21 кюмош эм 17 доммак майдан кытайшанды, деп

КУЛЪАЛАНЫ Зулфия.

Эгертиу

Жорукъланы билуу – кюрккыусулуккуну башы

Жай бла кюз арты от шоереге кюрккуну кезилеге саналады. Ол себеден Кызарты-Малкърда от шоюуге кылаж-кытуулары службаны келечилери жыл сайын профилактика ишин бардырганды. Бютюнда жайда аспам эс бурурга тишеди. Аны кезиюнде кюрккыусулуккуну жорукъларына юйретдиле эм эгертиу буклетге да юлешедиле.

Курьгак кыуадан, белгилисиз, терк кыбынды. Жерге атылган тютюндөн, кюнон тобюнде кызыган милаадан, киркичкени мыдыкында эмда башка сылтаудан да уллу хата тышанды. Заманында эс этилмесе, өртөн ачкылап, дачалага, эл мюлк жерге эм башка объектке да жеткил кенюди эм уллу кыранча салды. Ол себеден кюрккыусулуккуну жаны бла жорукъланы бузмазга тийишлиди. Жайда бир-бирле жашил кырдок теркирек өсөрчө кауданыны кюйдюрге ашыгадыла. Болсада жер байламлыкка бла законодательствого кере, салпаны, кауданыны да кюйдюрге жарамайды. Аны хайырында эсе табигатка эм адамга да хатасы уллу болды. Ол себеден бу жаны бла профилактика бардырырга эл мюлк жерлени иелерине борч салында.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман хазырлаганды.

Оюнла, журла, назмула

Малкър халк Ата журтуна кыйтан кюнон аталып республиканы элчилери, шахарларында, мектептеринде, башка окуу юйлеринде да бу айда кыуанчы тобешиле боладыла. Байрым кюн аллай байрам кытайшатуу сабий сандына кыраураганды. Анда кычыкчыла, жашчыла төпөчкөндө, жырла-гандыла, назмула айтхандыла. Андан сора да, торлю-торлю оюнла кегрозгендиле. Сөз ючюн, жашчыла арба чыгып тутушканды. Дагында ала «Анан биле кюнонд» кеслерини сынагандыла. Чолпуга ташны салып бир кылагыра

жыла арыгычыны кетюруп тургандыла. Андан сора кычыкчыла, жашчыла да шикти оюнга кенгендиле. Алагы ары келген атала, анала сойюп кыраурагандыла. Кычыкчыла уа төпөчкөн диле. Башыланы Сулейман, Батчаланы Талха, Улбашланы Абдулла а «Кыраланы теспелеринде» аярк болгандыла. Сабийлени Бекюланы Мариям юйреткенди. Теспере усталыкларын а Дунекланы Мадина ёсдорди. Сценарийны уа сабий санды тамасыны жикинчи Мукуланы Мариям жазганды. Анга уа юйретимче Локья-

ланы Фарила, Эфендиланы Февета, Фрииланы Халимат болушкандыла. Ала халкыны ашы адамларыны юсеринден да айтхандыла. Дуниндан кеткен, белгиле жазуучуларыбызны, алимлерибизни эсгергендиле. Сабий санды тамасы Холам халланы Мариям бу ишин хазырланууна дайым кыраураганлай, кез-кыулак болганлай тургандыла. Алайды да, Кышхатауда «Ню» сабий санды тамасы, бир бирге себеплик эте, малкър халк Ата журтуна кыйтан кюнон уллу байрам кырап саккалдыла.

ЛЕЙЛУУ уу Х.

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

<p>Баш редактор КЪОНАКЪЫЛАНЫ Хасан</p> <p>РЕДАКЦИЯ: ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары), ЖАН УРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редактору орунбасары), ТОКЪУЛАНЫ Борис (жууалы секретары), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатима, ТРАМЛАНЫ Зуура, УЛБАШЛАНЫ Мурат.</p>	<p>ТЕЛЕФОЛА: Редактору примини – 42-63-01. Баш редактору орунбасары – 42-38-21, 40-84-82. Жууалы секретары – 40-28-97. Секретари – 40-93-62. Корректор, спецнашесте – 42-63-57.</p> <p>РЕДАКЦИЯНЫ БЕТОМЛЕГЕР: Поштанка эм прав – 42-34-82, 42-67-68. Экономика – 42-66-73. Кулугура – 42-66-76. Социал ишле – 42-75-82, 40-59-18. Курортта, туризм эм спорт – 40-39-93, 42-66-71. Окуучула бла байламлыкка жюретюу эм жылуу – 42-37-94. Сурат алачу – 40-59-18. Этич корреспондент – 42-68-72. Операторла – 42-66-73.</p>	<p>Редакция авторла бла кызык жюрюмгилди. Кыл жазгыла рецензия этилмейди эм ала артка кытайргамалды.</p> <p>Газетте басмаданга материалды айтканда оюмла ресмиликчи оюм бла кесимликче болдукулду. Алай айтканда хар зат ючюн Россей Федерацияны Басмагы юсюндө законду тындалыкка материалды авторлары кесери жууадыла.</p> <p>Редакция 10 декабрь 400 гетет тизгинден (машина бла жылдыгы 5-6 бет) кенюе аймады.</p> <p>Газет Сывагы, информация технологияны эмда асылды коммуникацияны ишлери жаны бла федерал надар службагы (Роскомнадзор) Кызарты-Малкърда управленисинде.</p> <p>2016 жылды 10 декабрь регистрация этилгенди. Регистрация номер – ПН № ТУ07-00118. Индекс – П 5893</p>	<p>Газетни басмагы «КСМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службасы хазыр эткенди.</p> <p>Газет «Издателство «Южный регион» ООУ-ну типографиясында басмагангында. Ставрополь край, Ессентуки ш., Нивальский орам, 5а</p> <p>Газетлени ислерине ташыруу ючюн КСМР-ни пошта сервиси жууадыла. Управленисине жууадыла. Телефон: 76-01-21</p> <p>Газетлени роинягыга сатуу ючюн КСМР-ни «Роспечать» шабар обществосу жууадыла. Телефон: 42-69-34</p> <p>Газет гыйнакка юл кере чыгында – эгерчюре, орта, шабат кюнонде.</p>	<p>Номерге графикте кере 19,00 сагытка кыюл салындаы. 20,00 сагытка кыюл салынганда.</p> <p>ГАЗЕТНИ НОМЕРИНИ ЧЫГАРЫЛА: Текуланы Хауа – дежурный редактор, Кукуланы Сафият, Кетгенчалы Зулфия – жууалы секретары орунбасары; Ахматланы Лиоза (1,2-чи бетле), Зезаланы Лида (3,4-чи бетле) – корректорла.</p> <p>Тиражы 1806 экз. Заказ № 590 Багытасы 10 экз. Макул.</p>	<p>РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЫЛЫН АДРЕС:</p> <p>36000, Нальчик шахар, Левин аты проспект 5, электрон пошта: elbor_50@mail.ru</p>
--	---	--	---	--	---